

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

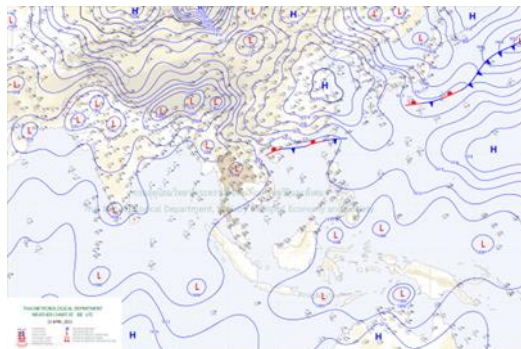

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 25 เมษายน 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

แผนที่อากาศผิวพื้น วันที่ 25 เมษายน 2568 เวลา 07:00 น.

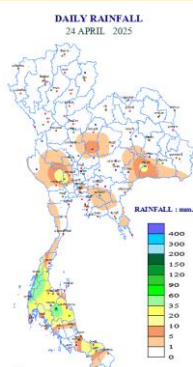
ประเทศไทยมีอากาศร้อนโดยทั่วไป และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง โดยมีฝนฟ้าคะนองกับมีลมกระโชกแรงบางแห่ง ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวดูแลรักษาสุขภาพเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนถึงร้อนจัด โดยหลีกเลี่ยงการทำงานหรือการประกอบกิจกรรมในที่โล่งแจ้งเป็นระยะเวลานาน รวมทั้งระวังอันตรายจากฝนฟ้าคะนองกับลมกระโชกแรงที่อาจเกิดขึ้นบางพื้นที่ไว้ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบน ในขณะที่มีลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมในบริเวณดังกล่าว

สำหรับภาคใต้มีฝนตกหนักบางแห่ง เนื่องจากลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมอ่าวไทย ภาคใต้ และทะเลอันดามัน ส่วนทะเลอันดามันมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองไว้ด้วย

อนึ่ง ในช่วงวันที่ 26 เม.ย. – 1 พ.ค. 68 บริเวณประเทศไทยตอนบนจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ลูกเห็บตก และมีฝนตกหนักบางแห่ง รวมถึงฟ้าผ่าที่อาจเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบน และทะเลจีนใต้ ทำให้มีแนวพัดสวของลมตะวันออกเฉียงใต้และลมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด

สภาวะอากาศที่มีผลต่อการสะสมฝุ่นละอองในระยะนี้: การสะสมของฝุ่นละออง/หมอกควันบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงค่อนข้างมาก เนื่องจากลมที่พัดปกคลุมบริเวณในบริเวณดังกล่าวมีกำลังอ่อน

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 24 เม.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 25 เม.ย. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.พิปูน	นครศรีธรรมราช	75.9	ฝนตกหนัก
2	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	47.7	ฝนตกหนัก
3	อ.กาญจนดิษฐ์	สุราษฎร์ธานี	24.5	ฝนตกปานกลาง
4	อ.เถลียง	ภูเก็ต	10.4	ฝนตกปานกลาง
5	อ.ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	10.2	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 25 เม.ย. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 44,554 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 20,617 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 39) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (42,641 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1,913 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 29.86 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 142.24 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 31,783 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 42,068 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 18,530 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 39) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (40,057 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 2,012 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 23.12 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 130.49 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,858 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้ซีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	14,168	57	7,423	41	80	1,083	565	52	475	48	88	25,908	14,733	57	7,954	41	11,175
ตอน.	12	8,368	3,420	41	1,768	26	226	2,061	885	43	722	38	238	10,429	4,305	41	2,520	29	6,124
กลาง	3	1,419	397	28	337	25	27	419	149	36	124	32	30	1,838	546	30	466	26	1,292
ตะวันตก	2	26,605	18,394	69	5,117	38	8	164	62	38	51	33	10	26,769	18,456	69	5,209	38	8,313
ตะวันออก	6	1,515	521	34	427	30	52	1,006	381	38	326	34	58	2,520	902	36	758	32	1,618
ใต้	4	8,194	5,168	63	3,458	53	42	680	444	65	390	62	46	8,874	5,612	63	3,857	54	3,262
รวม	35	70,926	42,068	59	18,530	39	435	5,411	2,486	46	2,087	42	470	76,338	44,554	58	20,764	39	31,783

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริภักดิ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 13,944 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 7,248 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 40) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 6.20 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 55.71 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 10,927 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,570	56	3,770	39	1.49	1.15	20.38	20.12	5,892
สิริภักดิ์	5,713	60	2,863	43	3.92	5.76	27.11	26.97	3,797
ภูมิพล+สิริภักดิ์	13,283	58	6,633	41	5.41	6.91	47.49	47.09	9,689
แควน้อยฯ	430	46	387	43	0.00	0.00	4.75	4.75	509
ป่าสักชลสิทธิ์	230	24	227	24	0.79	0.80	3.46	3.46	730
รวมทั้งหมด	13,944	56	7,248	40	6.20	7.71	55.71	55.31	10,927

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ บางยาง (83%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 8 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ กิ่วลม (24%) อ่างฯ แม่มอก (25%) อ่างฯ ห้วยหลวง (30%) อ่างฯ จุฬารักษ์ (30%) อ่างฯ ลำตะคอง (16%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (24%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (24%) และอ่างฯ คลองสิยัด (12%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำน่าน แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 371 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 387 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.62 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.08 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.36 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.40 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.37 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.37 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 146 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 149 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 123 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 20 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 3 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 10 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 72 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 67 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศัลป์) 15 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 33 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 171 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 173 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 5 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) - ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 80 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 26 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 116 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 132 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		19 เม.ย. 68	20 เม.ย. 68	21 เม.ย. 68	22 เม.ย. 68	23 เม.ย. 68	24 เม.ย. 68	25 เม.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.21	0.21	0.22	0.21	0.21	0.21	0.21	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 25 เม.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.60	-10.20
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.66	-11.34
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.53	-10.67
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.89	-10.11
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.33	-10.17
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.56	-11.94

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

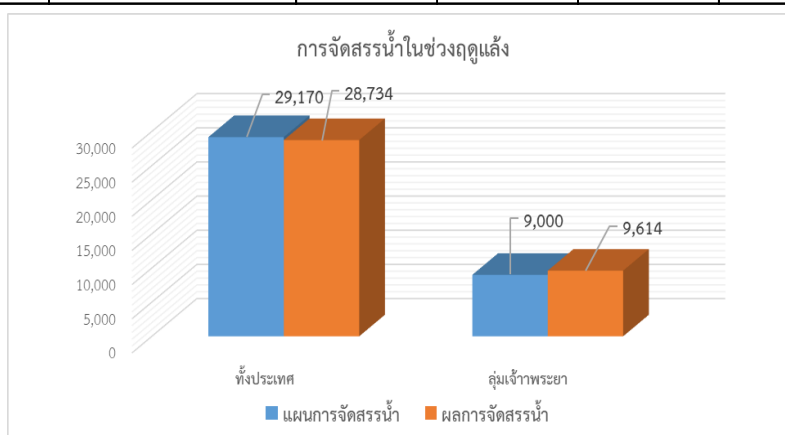
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (วันที่ 1 พ.ย. 67 ถึง 30 เม.ย. 68) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,405 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศ จำนวน 29,170 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั้งประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 28,734 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 99 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แคว้นน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 55.71 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 9,614 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 107 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (1 พ.ย.67 - 30 เม.ย.68)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	3,050	8,765	16,555	800	29,170	28,734	99
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,410	135	9,000	9,614	107

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

ทั้งประเทศ จำนวน 15.38 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.73 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.65 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.76 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เมษายน 2568)

ทั้งประเทศ จำนวน 15.58 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 13.97 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.61 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 9.20 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.72 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.48 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2567/68			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2567/68			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	รวมข้าว	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.02	0.62	10.64	10.05	0.59	10.64	100
	นอกเขตชลประทาน	2.71	2.03	4.74	3.92	1.02	4.94	145
	รวม	12.73	2.65	15.38	13.97	1.61	15.58	110
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.47	0.09	6.56	6.39	0.16	6.55	99
	นอกเขตชลประทาน	1.58	0.67	2.25	2.33	0.32	2.65	147
	รวม	8.05	0.76	8.81	8.72	0.48	9.20	108

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ทั้งประเทศ)

ในเขตชลประทาน เกินกว่าแผน 0.03 ล้านไร่ 33 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน สุโขทัย บึงกาฬ ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สุรินทร์ หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี และจังหวัดกระบี่

นอกเขตชลประทาน เกินกว่าแผน 1.21 ล้านไร่ 38 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุดรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ชัยนาท สระบุรี ตรัง นครนายก กาญจนบุรี เพชรบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

นอกเขตชลประทาน เกินกว่าแผน 0.75 ล้านไร่ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุดรดิตถ์ ชัยนาท สระบุรี นครนายก และจังหวัดสุพรรณบุรี

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

5.1 กรมชลประทาน เตรียมความพร้อมเครื่องจักร-เครื่องมือ รวมทั้งประเทศ จำนวน 5,400 หน่วย สนับสนุนเครื่องจักร-เครื่องมือแล้ว ตั้งแต่ 1 พ.ย. 67 – 18 เม.ย. 68 ช่วยเหลือสะสมรวม 45 จังหวัด จำนวน 570 หน่วย ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 552 เครื่อง (ปริมาณน้ำที่สูบ 137,594,434 ลิตร) รถบรรทุกน้ำ 18 คัน (ปริมาณน้ำ 14,368,000 ลิตร)

5.2 กรมปศุสัตว์ สำรองเสบียงสัตว์ 6,484 ตัน ฝูงยังชีพสัตว์ 3,500 ชุด หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 173 ทีม เมล็ดพันธุ์ฝัก 107,000 ของ สนับสนุนเสบียงสัตว์แล้ว 1,911.68 ตัน เกษตรกร 12,302 ราย (สะสม 1 พ.ย. 67 – 8 เม.ย. 68)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

6.1 วาตภัย ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตรัง ปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี เกษตรกร 1,883 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 5,963 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 463 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,685 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,814 ไร่ สำนวณพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว เกษตรกร 210 ราย พื้นที่ 1,026 ไร่ แบ่งเป็น พืชไร่และพืชผัก 687 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 339 ไร่ คิดเป็นเงิน 2.71 ล้านบาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 46 ราย พื้นที่ 137 ไร่ วงเงิน 0.28 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

6.2 อุทกภัยภาคใต้ ช่วงภัย 20 พ.ย. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 91,641 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 187,557 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 56,804 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 14,107 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 116,646 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 9,068 ราย พื้นที่ 28,151 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 16,311 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,368 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 8,472 ไร่ คิดเป็นเงิน 62.82 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 4,596 ราย พื้นที่ 16,722 ไร่ วงเงิน 40.53 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68**)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 9,062 ราย พื้นที่ 19,145 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 9,043 ไร่ บ่อกุ้ง 10,101 ไร่ กระชัง 75,872 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 9,062 ราย พื้นที่รวม 19,145 ไร่ กระชัง 75,872 ตรม. คิดเป็นเงิน 188.91 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2,029 ราย พื้นที่ 2,614 ไร่ กระชัง 8,426 ตรม. วงเงิน 20.48 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68**)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 204,668 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 12,128,023 ตัว แบ่งเป็น โค 390,074 ตัว กระบือ 13,860 ตัว สุกร 311,672 ตัว แพะ/แกะ 203,429 ตัว และสัตว์ปีก 11,208,988 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 7,496.10 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,403 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 51,477 ตัว แบ่งเป็น โค 1,601 ตัว กระบือ 216 ตัว สุกร 248 ตัว แพะ/แกะ 739 ตัว และสัตว์ปีก 48,673 ตัว แปลงหญ้า 74 ไร่ วงเงิน 52.26 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 336 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 303 ตัว แปลงหญ้า 41 ไร่ วงเงิน 5.24 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 11 เม.ย. 68**)

6.3 ดินโคลนถล่ม ช่วงภัย 16 ก.ค. - 4 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย สุรินทร์ นครศรีธรรมราช และจังหวัดยะลา **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 1,085 ราย พื้นที่ 1,400 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,218 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 139 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 43 ไร่ คิดเป็นเงิน 9.20 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 796 ราย พื้นที่ 818 ไร่ วงเงิน 5.30 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68**)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

6.4 อุทกภัย ช่วงภัย ช่วงภัย 16 ก.ค. - 31 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 54 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นครปฐม นครนายก ปราจีนบุรี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง กระบี่ ตรัง ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 156,633 ราย พื้นที่ 1,204,258 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,060,298 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 130,829 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 13,131 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,733.05 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 131,759 ราย พื้นที่ 1,003,905 ไร่ วงเงิน 1,436.37 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68**)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 46 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตรัง ภูเก็ต ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 10,948 ราย พื้นที่รวม 13,162 ไร่ กระชัง 8,745 ตรม. คิดเป็นเงิน 68.06 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 10,075 ราย พื้นที่ 12,160 ไร่ กระชัง 8,659 ตรม. วงเงิน 63.36 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 23 เม.ย. 68**)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม เลย หนองคาย อุบลราชธานี ตราด และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,678 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 138,072 ตัว แบ่งเป็น โค 437 ตัว กระบือ 63 ตัว สุกร 246 ตัว แพะ/แกะ 52 ตัว และสัตว์ปีก 137,274 ตัว แปลงหญ้า 715 ไร่ วงเงิน 13.58 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,080 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 69,997 ตัว แปลงหญ้า 1,692 ไร่ วงเงิน 7.94 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 20 มี.ค. 68**)

7. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กาญจนบุรี ราชบุรี ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 24 เมษายน 2568

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร 18 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ขอนแก่น เลย ชัยภูมิ หนองบัวลำภู นครราชสีมา บุรีรัมย์ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี ระนอง ราชบุรี เพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.กาญจนบุรี(บ่อพลอย พนมทวน เลาช่วญี่ ด่านมะขามเตี้ย ห้วยกระเจา เมือง ท่าม่วง หนองปรือ ศรีสวัสดิ์ ทองผาภูมิ) อุทัยธานี(บ้านไร่) สุพรรณบุรี(ด่านช้าง อุทอง) นครสวรรค์(หนองบัว ไผ่ศาลี ท่าตะโก) เพชรบูรณ์(หนองไผ่ ชนแดน วิเชียรบุรี ศรีเทพ บึงสามพัน) ขอนแก่น(ภูผาม่าน สีชมพู) เลย (ภูกระดึง ผาขาว หนองหิน) ชัยภูมิ(คอนสาร) หนองบัวลำภู(ศรีบุญเรือง) นครราชสีมา(สีคิ้ว เสงิสง ปากช่อง สูงเนิน) บุรีรัมย์(ขานี ประโคนชัย โนนสุวรรณ เจริญพระเกียรติ เมือง ห้วยราช กระสัง นางรอง) จันทบุรี(มะขาม แก่งหางแมว โป่งน้ำร้อน สอยดาว) ฉะเชิงเทรา(ท่าตะเกียบ) สุราษฎร์ธานี(บ้านตาขุน ท่าฉาง วิภาวดี) ระนอง(กะเปอร์) ราชบุรี(สวนผึ้ง โพธาราม จอมบึง ปากท่อ) เพชรบุรี(หนองหญ้าปล้อง แก่งกระจาน ท่าทาง เขาย้อย) และ จ.ประจวบคีรีขันธ์(บางสะพาน ปราณบุรี หัวหิน ทับสะแก บางสะพานน้อย เมือง สามร้อยยอด)

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ** ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับเขื่อนภูมิพล(ตาก) เขื่อนวชิราลงกรณ เขื่อนศรีนครินทร์(กาญจนบุรี) เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์(ลพบุรี) เขื่อนอุบลรัตน์(ขอนแก่น) เขื่อนลำตะคอง(นครราชสีมา) เขื่อนจุฬาภรณ์(ชัยภูมิ) เขื่อนคลองสียัด (ฉะเชิงเทรา) เขื่อนรัชชประภา(สุราษฎร์ธานี) เขื่อนแก่งกระจาน(เพชรบุรี) เขื่อนปราณบุรี (ประจวบคีรีขันธ์) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/เล็กจำนวน 15 อ่าง

- **ภารกิจการปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อยับยั้งและบรรเทาการเกิดพายุลูกเห็บ** ไม่มีปฏิบัติการ เนื่องจากไม่พบกลุ่มเมฆที่เข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 24 เมษายน 2568

- **การบรรเทาปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})** ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 – 23 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 141 วัน จำนวน 2,655 เที่ยวบิน (4,217:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 941.965 ตัน ปริมาณน้ำประจวบคีรีขันธ์ (น้ำ+น้ำแข็ง) 1,607,600 ลิตร โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ อำเภอดำรงวิทยะปาริชาติ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตาก ราชบุรี กาญจนบุรี แพร่ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ นครราชสีมา และหน่วยฯ จังหวัดนครสวรรค์ ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่ภาคกลาง กรุงเทพฯ และปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม) นครสวรรค์ อุทัยธานี สุพรรณบุรี ชัยนาท สระบุรี และลพบุรี ภาคเหนือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พิษณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย พิจิตร ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พะเยา และแม่ฮ่องสอน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เลย อุตรดิตถ์ หนองบัวลำภู สกลนคร บึงกาฬ นครราชสีมา ขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ หนองคาย และชัยภูมิ

- **การบรรเทาปัญหาภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนกักเก็บน้ำ** ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 23 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 48 วัน จำนวน 575 เที่ยวบิน (771:15 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 447 ตัน โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 11 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดสุรินทร์ หน่วยฯ จังหวัดนครราชสีมา หน่วยฯ จังหวัดจันทบุรี หน่วยฯ จังหวัดกาญจนบุรี หน่วยฯ อำเภอดำรงวิทยะปาริชาติ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ หน่วยฯ จังหวัดแพร่ หน่วยฯ จังหวัดพิษณุโลก หน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี หน่วยฯ จังหวัดนครสวรรค์ และหน่วยฯ อุตรดิตถ์ พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 82.31 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 27 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 89 แห่ง

- **ภารกิจตัดน้ำดับไฟป่าโดยเฮลิคอปเตอร์** จำนวน 7 วัน จำนวน 138 เที่ยวบิน ปริมาณน้ำ 69,000 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการช่วยเหลือเทือกเขาบรรทัด จ.ตรัง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าชุมชน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จ.ลำพูน พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่อน จ.เชียงใหม่ ปฏิบัติการโดย กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

- การกักขังและการเกิดพยาธิลูกเห็บ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม – 23 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 22 วัน 33 เทียวบิน พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์ จำนวน 795 นัด โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 3 หน่วย คือ หน่วยฯ จังหวัดพิษณุโลก หน่วยฯ จังหวัดอุดรธานี และหน่วยฯ จังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติการในพื้นที่ 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี สกลนคร ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ หนองบัวลำภู สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ลพบุรี ขอนแก่น มหาสารคาม ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ น่าน นครพนม เลย และจังหวัดมุกดาหาร

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 16 เม.ย. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว 2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 4. แมลงบั่ว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา และมหาสารคาม) จำนวน 35 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ราชบุรี นครศรีธรรมราช กำแพงเพชร หนองบัวลำภู และตาก) จำนวน 15 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (พิจิตร นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา บึงกาฬ มหาสารคาม และกรุงเทพมหานคร) จำนวน 374 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 19 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (พิจิตร และชัยนาท) จำนวน 459 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1,000 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม - เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ไถน้าออกจากแปลงนาและปฏิบัติเช่นเดียวกับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล - เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ ระหว่าง 6 : 1- 8 : 1 หรือ/อ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง - กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าวเพื่อทำลายพืชอาศัยของแมลงบั่ว
มะพร้าว	1. แมลงดำหนาม 2. โรสี้ขามะพร้าว 3. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 32 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตรด สดูล สงขลา พังงา กระบี่ ตรัง สมุทรสงคราม พัทลุง ภูเก็ต จันทบุรี มุกดาหาร สมุทรสาคร บุรีรัมย์ ขอนแก่น ระยอง กรุงเทพมหานคร ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ระนอง สกลนคร สมุทรปราการ สระแก้ว อุบลราชธานี ปัตตานี นครพนม และนครราชสีมา) จำนวน 12,878 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 53 ไร่ พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (ชลบุรี สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี บุรีรัมย์ สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว เพชรบุรี ตรด และขอนแก่น) จำนวน 856 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ชลบุรี ตรด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี สมุทรสาคร บุรีรัมย์ นครศรีธรรมราช เพชรบุรี พังงา ราชบุรี ระยอง ลำพูน สมุทรปราการ ขอนแก่น และนครราชสีมา) จำนวน 1,159 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนามกัดกิน ไปเผาทำลาย ปลอยแตนเบียนอะซิโคเดส ควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสตีคัส ควบคุมด้กแด่แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย นำออกไปเผาทำลายทั้งนอกแปลง กำจัดให้แน่นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาโรเซียม เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอน และดักแด่ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว - ใช้กับดักไฟโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางล่อดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาโรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด่ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ดั้วแรด 5. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม ตราด สุราษฎร์ธานี กรุงเทพมหานคร สตูล ฉะเชิงเทรา กระบี่ ราชบุรี จันทบุรี พังงา บุรีรัมย์ ระยอง สงขลา ภูเก็ต ขอนแก่น สมุทรปราการ นครปฐม ตรัง ลำพูน นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ปัตตานี และสระบุรี) จำนวน 6,483 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 52 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี ชลบุรี สงขลา ชุมพร สมุทรสาคร ราชบุรี นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม เพชรบูรณ์ ปัตตานี ตราด นครราชสีมา ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร สุรินทร์ กาฬสินธุ์ มุกดาหาร นครปฐม อุตรดิตถ์ กระบี่ ภูเก็ต อุบลราชธานี นครพนม พังงา กาญจนบุรี ชัยนาท จันทบุรี อำนาจเจริญ สระแก้ว หนองบัวลำภู สตูล หนองคาย บุรีรัมย์ ลำปาง ศรีสะเกษ สมุทรปราการ เชียงใหม่ ระยอง สกลนคร มหาสารคาม นราธิวาส สระบุรี ร้อยเอ็ด แพร่ สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา ลำพูน ยะลา และนครนายก) จำนวน 61,383 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 194 ไร่</u>	ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ทุก 15 - 20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด - ปลอยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของ หนอนหัวดำ หรือปลอยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีมาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน หากมีการปลอยแตนเบียน ให้ปลอยหลังพ่นสารเคมี 2 สัปดาห์
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกุหลาบ 4. โรคลำต้นเน่า 5. โรคทะลายเน่า 6. โรคใบจุด 7. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ชลบุรี และสงขลา) จำนวน 665 ไร่ <u>การระบาดลดลง 37 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สตูล กระบี่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระบุรี สงขลา ตรัง จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,310 ไร่ <u>การระบาดลดลง 10 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล ตรัง กระบี่ ตราด นราธิวาส นครศรีธรรมราช สระบุรี จันทบุรี และสงขลา) จำนวน 519 ไร่ <u>การระบาดลดลง 6 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กระบี่ สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สตูล ตราด พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,838 ไร่ <u>การระบาดลดลง 22 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ตราด นราธิวาส ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 933 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 87 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 271 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะ ตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักด้ และระยะตัวหนอน - หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณ โคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซิลแฟน - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิด โรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบ เป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบ ที่เป็นโรคใบจุดนำไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผา ทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้ สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bacon hebetor) เพื่อควบคุม ระยะหนอนของหนอนหัวดำ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	8. หนอนหัวดำ 9. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร ตราด และ จันทบุรี) จำนวน 708 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 25 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สระบุรี ตรัง ชุมพร สตูล และระยอง) จำนวน 672 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่	
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงยางพารา 3. โรคหน้ำยางแห้ง 4. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,427 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี พังงา ปัตตานี ตราด นongคาย ชุมพร กระบี่ และสตูล) จำนวน 1,483 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ชลบุรี ร้อยเอ็ด และสตูล) จำนวน 4,738 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 38 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สงขลา น่าน สุโขทัย อุตรธานี สตูล นongคาย เชียงราย บึงกาฬ พังงา ระยอง เลย หนอง สุราษฎร์ธานี พะเยา นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 395,689 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1,123 ไร่	- คำนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพารา อยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือ จนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. มอดเจาะผลกาแฟ 3. ตัวหนอนหวาย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (น่าน ตาก และชุมพร) จำนวน 3 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 370 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟ- สีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง - เมื่อสำรวจพบมอดเจาะผลกาแฟให้วางกับดักสารล่อ และเดิมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ และใช้เชื้อราบีวเวเรีย ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง - พ่นสารฆ่าแมลงอิมิดาคลอพริด หรือใช้สารฆ่าแมลงคลอร์ ไพรีฟอส ฉีดเข้าตามรูที่หนอนเจาะเข้าไปทำลายแล้วใช้ ดินน้ำมัน หรือปูนปาสเตอร์อุดรูไว้
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคใบไหม้ 3. โรคเน่ามันสำปะหลัง 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาญจนบุรี ราชบุรี ชลบุรี สกลนคร สุโขทัย สระแก้ว จันทบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 2,564 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 20 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ขอนแก่น ราชบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ระยอง อุทัยธานี กาฬสินธุ์ อุตรดิตถ์ สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และหนองบัวลำภู) จำนวน 17,267 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2,300 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สระแก้ว และชลบุรี) จำนวน 114 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,156 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบต่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค ปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรครุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียน อายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือก สุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง- ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ ดักด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคีโอโพลีอีโคโนไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระท่อม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ชลบุรี อุบลราชธานี อุทัยธานี ลพบุรี ฉะเชิงเทรา กำแพงเพชร ชัยภูมิ สระแก้ว ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร มุกดาหาร ชัยนาท สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ราชบุรี เพชรบูรณ์ อุดรธานี สระบุรี ศรีสะเกษ สุพรรณบุรี เพชรบุรี อำนาจเจริญ สุโขทัย นนทบุรี ลพบุรี พิษณุโลก สกลนคร นครพนม จันทบุรี ตาก อุดรดิตถ์ และพิจิตร) จำนวน 830,304 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2,531 ไร่</u>	- ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคย มีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควบคุมการระบาดของโรคโดยการใช้ยาฆ่าเชื้อราป้องกัน ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (เชียงใหม่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม จันทบุรี สระแก้ว ยะลา และสตูล) จำนวน 28 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 339 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน การตัดต้นและปักตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา นนทบุรี ลพบุรี และชลบุรี) จำนวน 2,749 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา ชลบุรี และมหาสารคาม) จำนวน 508 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (อุทัยธานี ชลบุรี และอุดรดิตถ์) จำนวน 624 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลากลางคืน
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. เพลี้ยแป้ง 4. หนอนเจาะผล 5. โรแดง	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง ระยอง ยะลา ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,092 ไร่ <u>การระบาดลดลง 47 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา ระยอง ระนอง ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 913 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ตราด ยะลา ระนอง นครศรีธรรมราช ระยอง และกระบี่) จำนวน 215 ไร่ <u>การระบาดลดลง 3 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 47 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรีชุมพร นครศรีธรรมราช ระยอง ยะลา กระบี่ ตราด ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,165 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลเฟน เลือกใช้สาร ผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอะมีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทาส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซัธอัตรา 40 มล. - โรคกลากโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบด่างหรือใบไหม้มากควรพ่นสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรครากรเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง ปัตตานี ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง และปราจีนบุรี) จำนวน 3,750 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 21 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบหรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา นครศรีธรรมราช ตรัง กระบี่ และสงขลา) จำนวน 319 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลเฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และกระบี่) จำนวน 991 ไร่ การระบาดลดลง 32 ไร่	- เมื่อพบการระบาดสีด้า พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีด้า และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ยะลา และนราธิวาส) จำนวน 189 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ระยอง นครศรีธรรมราช ตราด กระบี่ ระนอง ยะลา สงขลา และนราธิวาส) จำนวน 912 ไร่ การระบาดลดลง 12 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระนอง และชุมพร) จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และกระบี่) จำนวน 283 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่	- กำจัดตัวเต็มวัยด้วยหวดหวาย โดยใช้แสงไฟล่อ หรือใช้ตาข่ายตาดักพื้นหลวม ๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลาย
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา และสงขลา) จำนวน 84 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อนให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	14. ตัวหนอนเจาะลำต้น	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และภูเก็ต) จำนวน 9 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	15. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสุรินทร์) จำนวน 209 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	16. โรคกิ่งแห้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 281 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	17. โรคแอนแทรกคโนส	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี ตราด และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 349 ไร่ การระบาดคงที่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	18. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และภูเก็ต) จำนวน 3 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ฝูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 37 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ฝูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. เพลี้ยไฟ 6. หนอนกินข้อดอก 7. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นราธิวาส และ นครศรีธรรมราช) จำนวน 265 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 132 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 60 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 9 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 12 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 6 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เก็บผลเงาะที่ร่วงหล่นไปฝังหรือเผาไฟ เพื่อป้องกันการระบาด - หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไอออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตรเซฟวิน 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคแอนแทรคโนส 6. โรคใบจุดสาหร่าย 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง 8. เพลี้ยแป้ง 9. โรแดง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ชุมพร ระยอง นครศรีธรรมราช และระนอง) จำนวน 263 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ระยอง ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 403 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 327 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 233 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 40 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง และนราธิวาส) จำนวน 504 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 18 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 31 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 18 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไธโอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งมังคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบโรแดงหรือโรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์ไกต์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล.
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 121 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 224 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 150 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดคงที่	- เชยาก็ให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรพ่น 3 ครั้ง
	5. โรคน้ำไหม	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่	
	6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 39 ไร่ การระบาดคงที่	
	7. หนอนเจาะกิ่งและลำต้น	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสมุทรสาคร) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่	
	8. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่	
	9. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่	
	10. หนอนกินดอก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 24 เมษายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 18 จังหวัด 32 จุด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว กาฬสินธุ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี เลย มหาสารคาม มุกดาหาร นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 85 จุด ประกอบด้วย จังหวัด กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด น่าน นครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา และไม่พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า